Pierwsza Ławka · zestaw działowy · liceum i technikum

Dział 12

Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda

I i II prawo Kirchhoffa, opór zastępczy, obwody z kilkoma źródłami, dioda i prostownik, charakterystyka elementu niespełniającego prawa Ohma. Osiem kart: najważniejsze wiadomości z przykładami, ćwiczenia, zadania typu maturalnego, doświadczenie i materiał źródłowy, kartkówka (A i B) i sprawdzian (A i B) – z kluczem i zasadami oceniania.

Fizyka | klasa 3 LO i technikum | Dział 12 | zakres rozszerzony (ZR)

	Karta	Rodzaj	Poziom	Zadania
1	**Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady rozwiązane krok po kroku, rozgrzewka	Najważniejsze wiadomości	ZR	4 zad. · 8 pkt
2	**Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – ćwiczenia podstawowe** Ćwiczę umiejętności z działu	Ćwiczenia	ZR	7 zad. · 17 pkt
3	**Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – zadania typu maturalnego** Polecenia i punktacja jak na maturze 2027 z fizyki	Zadania typu maturalnego	ZR	6 zad. · 16 pkt
4	**Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – w praktyce: doświadczenie i materiał źródłowy** Pomiary, wykres, niepewność, tekst i dane	Praca z materiałem źródłowym	ZR	3 zad. · 15 pkt
5	**Kartkówka: prawa Kirchhoffa, opór zastępczy i dioda – grupa A**	Kartkówka	ZR	4 zad. · 7 pkt · 15 min
6	**Kartkówka: prawa Kirchhoffa, opór zastępczy i dioda – grupa B**	Kartkówka	ZR	4 zad. · 7 pkt · 15 min
7	**Sprawdzian: Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – grupa A**	Sprawdzian	ZR	10 zad. · 20 pkt · 45 min
8	**Sprawdzian: Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – grupa B**	Sprawdzian	ZR	10 zad. · 20 pkt · 45 min

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 przypomina najważniejsze prawa i wzory działu oraz pokazuje przykłady rozwiązane krok po kroku – od niej warto zacząć.
- Karta 2 to ćwiczenia podstawowe, karta 3 – zadania w formule matury 2027 z fizyki (polecenia i punktacja jak w arkuszach CKE), karta 4 – doświadczenie i materiał źródłowy (pomiary, wykres, tekst, dane).
- Karty 5–6 to kartkówka (15 minut), a karty 7–8 – sprawdzian (45 minut), każda w grupach A i B: te same typy zadań i ta sama punktacja, inne dane.
- Klucz na końcu: odpowiedzi, wymaganie z podstawy przy każdym zadaniu, przykładowe rozwiązania i zasady oceniania etapami, jak w zasadach oceniania CKE. Osobny plik „Powtórka": prawa i wzory (co jest w broszurze CKE), typowe błędy, test „Sprawdź się".

Oznaczenia

ZP	zakres podstawowy
ZR	zakres rozszerzony (treści tylko dla ZR)
(0–2 pkt)	liczba punktów możliwych do zdobycia za zadanie
Zadanie 4.1.	wiązka zadań do wspólnego materiału źródłowego

Wymagania z podstawy programowej (Dz.U. 2024 poz. 1019)

- **ZR VIII.10** interpretuje I prawo Kirchhoffa jako przykład zasady zachowania ładunku;
- **ZR VIII.12** analizuje dodawanie i odejmowanie napięć w obwodzie, z uwzględnieniem źródeł i odbiorników energii (II prawo Kirchhoffa);
- **ZR VIII.13** posługuje się pojęciem oporu zastępczego; oblicza opór zastępczy układu oporników połączonych szeregowo lub równolegle;
- **ZR VIII.14** opisuje funkcję diody półprzewodnikowej jako elementu przewodzącego w jednym kierunku; przedstawia jej zastosowanie w prostownikach oraz jako źródła światła;
- **ZR VIII.15** doświadczalnie: a) demonstruje I prawo Kirchhoffa, b) bada dodawanie napięć w układzie ogniw połączonych szeregowo, c) demonstruje rolę diody jako elementu składowego prostowników i źródła światła, d) bada charakterystykę prądowo-napięciową elementu, który nie spełnia prawa Ohma.

Materiał oryginalny – zadania nie są kopiami zadań CKE ani podręczników. Podstawa programowa LO i technikum w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 1019). Wymagania (PR): VIII.10, VIII.12, VIII.13, VIII.14, VIII.15. Stałe fizyczne – według broszury CKE „Wybrane wzory i stałe fizykochemiczne na egzamin maturalny z biologii, chemii i fizyki". Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady rozwiązane krok po kroku, rozgrzewka

ZR KARTA 1/8

Imię i nazwisko: Klasa: Data: Wynik: ..... / 8 pkt

Najważniejsze wiadomości · 8 pkt

Przypomnij sobie

- **I prawo Kirchhoffa:** suma natężeń prądów wpływających do węzła jest równa sumie natężeń prądów z niego wypływających, $\Sigma I_{wpł} = \Sigma I_{wypł}$. To **zasada zachowania ładunku**: w węźle ładunek się nie gromadzi i nie znika.
- **II prawo Kirchhoffa:** w każdym oczku (zamkniętej pętli) suma sił elektromotorycznych źródeł jest równa sumie spadków napięć na oporach: $\Sigma \varepsilon = \Sigma IR$ (z oporami wewnętrznymi). Wybierz kierunek obiegu oczka: SEM źródła, które „pcha" prąd zgodnie z obiegiem, pisz z plusem; spadek IR z plusem, gdy prąd płynie zgodnie z obiegiem. To **zasada zachowania energii** dla ładunku.
- **Źródła i odbiorniki energii:** ogniwo, przez które prąd płynie od „−" do „+" wewnątrz, oddaje energię ($U = \varepsilon - Ir$); gdy prąd płynie w nim w przeciwną stronę (ładowanie akumulatora, ogniwo połączone przeciwsobnie), ogniwo pobiera energię i $U = \varepsilon + Ir$.
- **Opór zastępczy:** szeregowo $R_z = R_1 + R_2 + \ldots$ (ten sam prąd, napięcia się dodają); równolegle $\frac{1}{R_z} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \ldots$ (to samo napięcie, prądy się dodają; R_z mniejszy od najmniejszego). Dwa równoległe: $R_z = \frac{R_1 R_2}{R_1 + R_2}$; prąd dzieli się odwrotnie proporcjonalnie do oporów.
- **Ogniwa szeregowo** (+ do −): $\varepsilon_z = n\varepsilon$, $r_z = nr$; połączone przeciwsobnie (+ do +) – SEM się odejmują. Ogniwa jednakowe **równolegle**: $\varepsilon_z = \varepsilon$, $r_z = \frac{r}{n}$ – większy możliwy prąd (tak łączy się ogniwa w akumulatorach pojazdów).
- **Dioda półprzewodnikowa** przewodzi w kierunku przewodzenia (zgodnie z „trójkątem" symbolu) dopiero powyżej napięcia progowego (krzem ok. 0,6–0,7 V, LED czerwona ok. 1,8–2 V); w kierunku zaporowym prąd praktycznie nie płynie. Charakterystyka $I(U)$ nie jest prostą – dioda nie spełnia prawa Ohma, jej opór U/I maleje ze wzrostem napięcia.
- **Prostownik:** dioda w obwodzie prądu przemiennego przepuszcza tylko połówki o jednym znaku (prostownik jednopołówkowy); mostek z czterech diod (mostek Graetza) wykorzystuje obie połówki. **LED** w kierunku przewodzenia emituje światło; łączy się ją szeregowo z opornikiem ograniczającym prąd: $R = \frac{U_{zas} - U_{LED}}{I}$.
- **Mierniki:** idealny amperomierz ma opór ≈ 0 (nie zmienia prądu), idealny woltomierz – bardzo duży (nie pobiera prądu). Doświadczalnie: I prawo Kirchhoffa sprawdzamy trzema amperomierzami przy węźle, dodawanie napięć – woltomierzem na pojedynczych ogniwach i na całym zestawie.

Przykłady z rozwiązaniem

Przykład 1. **Źródło o SEM 12 V (opór wewnętrzny pomijalny) zasila opornik $R_1 = 4\ \Omega$ połączony szeregowo z dwoma równoległymi opornikami $R_2 = 6\ \Omega$ i $R_3 = 12\ \Omega$. Oblicz opór zastępczy i natężenia prądów.**

$R_{23} = \frac{R_2 R_3}{R_2 + R_3} = 72 : 18 = 4\ \Omega$; $R_z = 4\ \Omega + 4\ \Omega = \mathbf{8\ \Omega}$.

$I = \frac{\varepsilon}{R_z} = \mathbf{1{,}5\ A}$; $U_{23} = 1{,}5\ \text{A} \cdot 4\ \Omega = 6\ \text{V}$; $I_2 = 6\ \text{V} : 6\ \Omega = \mathbf{1{,}0\ A}$, $I_3 = 6\ \text{V} : 12\ \Omega = \mathbf{0{,}50\ A}$. Kontrola (I prawo Kirchhoffa): 1,0 A + 0,50 A = 1,5 A.

Przykład 2. **Akumulator o SEM 12 V ładuje akumulator o SEM 6 V (połączone + do +) przez opornik 3 Ω. Każdy akumulator ma opór wewnętrzny 0,5 Ω. Oblicz natężenie prądu i napięcie na zaciskach ładowanego akumulatora.**

II prawo Kirchhoffa (obieg zgodny z prądem): $\varepsilon_1 - \varepsilon_2 = I(R + r_1 + r_2) \rightarrow I = 6\ \text{V} : 4{,}0\ \Omega = \mathbf{1{,}5\ A}$.

Ładowany akumulator jest odbiornikiem: $U = \varepsilon_2 + Ir_2 = 6\ \text{V} + 0{,}75\ \text{V} = \mathbf{6{,}75\ V}$.

Przykład 3. **Diodę LED (napięcie w kierunku przewodzenia 2,0 V przy prądzie 20 mA) trzeba zasilić z zasilacza 5,0 V. Oblicz opór opornika łączonego szeregowo z diodą.**

II prawo Kirchhoffa: $U_{zas} = U_{LED} + IR \rightarrow R = \frac{U_{zas} - U_{LED}}{I} = 3{,}0\ \text{V} : 0{,}020\ \text{A} = \mathbf{150\ \Omega}$. Bez opornika prąd przez diodę byłby wielokrotnie większy i dioda by się zniszczyła.

Zadania

Zadanie 1. (0–1 pkt) ..... / 1

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Do węzła wpływają prądy o natężeniach 2,0 A i 0,5 A, a wypływają z niego dwa prądy; jeden z nich ma natężenie 1,2 A. Drugi prąd wypływający ma natężenie

A. 0,3 A. B. 0,7 A. C. 1,3 A. D. 3,7 A.

Zadanie 2. (0–3 pkt) ..... / 3

Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. Opór zastępczy oporników połączonych równolegle jest mniejszy od najmniejszego z nich.	P	F
2. Przez każdy z oporników połączonych szeregowo płynie prąd o tym samym natężeniu.	P	F
3. Dioda spolaryzowana w kierunku zaporowym dobrze przewodzi prąd.	P	F

Zadanie 3. (0–1 pkt) ..... / 1

Oblicz opór zastępczy trzech oporników o oporach 6 Ω, 6 Ω i 3 Ω połączonych równolegle. Zapisz obliczenia.

Miejsce na rozwiązanie

PIERWSZA ŁAWKA

Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – ćwiczenia podstawowe

Ćwiczę umiejętności z działu

ZR

KARTA 2/8

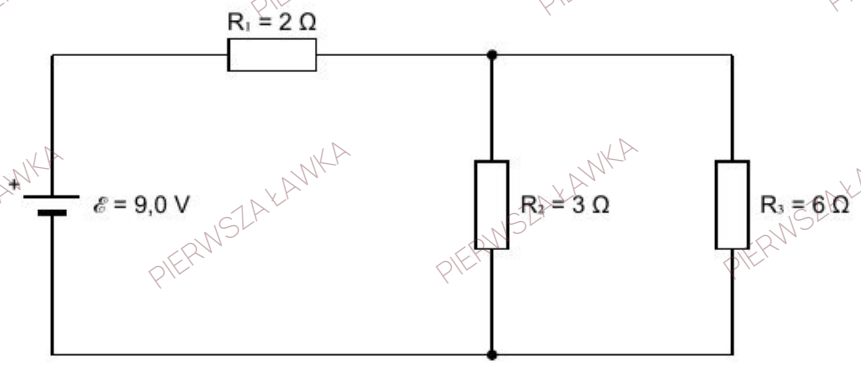
Imię i nazwisko: Klasa: Data: Wynik: ..... / 17 pkt

Ćwiczenia · 17 pkt

Zadanie 1. (0–3 pkt) ..... / 3

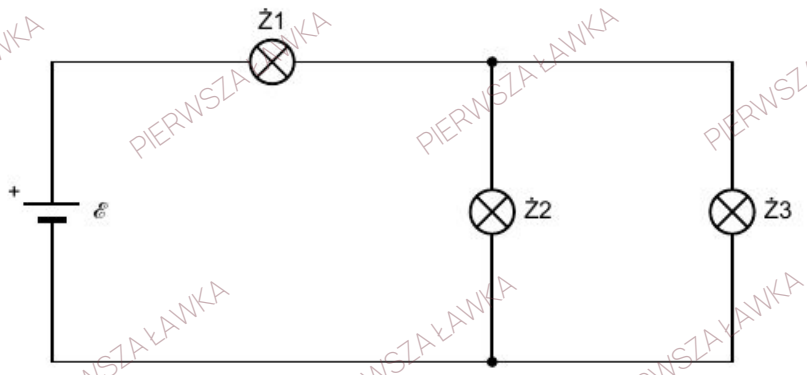
W obwodzie przedstawionym na schemacie źródło ma SEM 9,0 V i pomijalny opór wewnętrzny. Oblicz natężenia prądów płynących przez każdy opornik. Zapisz obliczenia.

Miejsce na rozwiązanie

Zadanie 2. (0–1 pkt) ..... / 1

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Trzy jednakowe żarówki połączono tak, jak na schemacie. Najjaśniej świeci żarówka

A. Ż1.

B. Ż2.

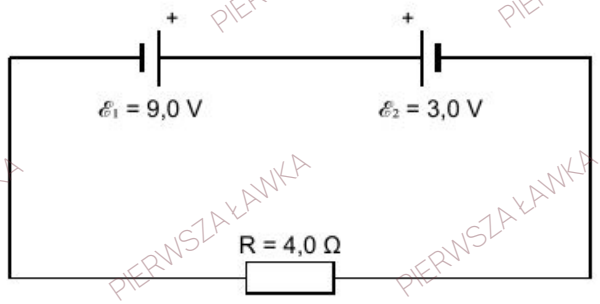
C. Ż3.

D. Ż2 i Ż3 tak samo jak Ż1.

Zadanie 3. (0–3 pkt) ..... / 3

Dwa ogniwa o SEM 9,0 V i 3,0 V, każde o oporze wewnętrznym 1,0 Ω, połączono przeciwsobnie (biegunami dodatnimi do siebie, jak na schemacie) z opornikiem 4,0 Ω. Oblicz natężenie prądu i napięcie na zaciskach ogniwa o SEM 3,0 V. Zapisz obliczenia.

Miejsce na rozwiązanie

Zadanie 4. (0–4 pkt) ..... / 4

Przyporządkuj każdemu elementowi (1–4) opis jego charakterystyki prądowo-napięciowej (a–d).

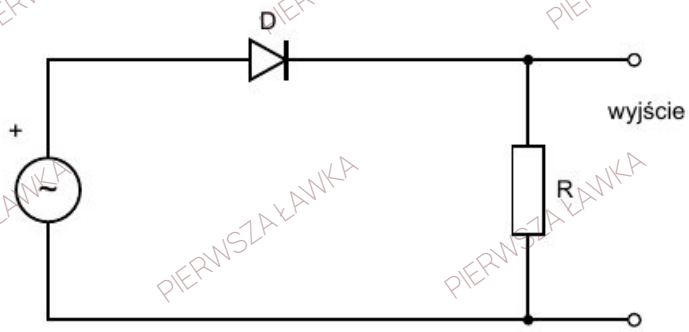
1. opornik metalowy w stałej temperaturze	a) krzywa, której nachylenie maleje – opór rośnie z napięciem
2. żarówka z włóknem wolframowym	b) prosta przez początek układu współrzędnych
3. dioda krzemowa	c) krzywa, której nachylenie rośnie – opór maleje z napięciem (element nagrzewa się, przybywa nośników)
4. termistor półprzewodnikowy nagrzewający się przy przepływie prądu	d) prąd prawie zerowy dla ujemnych napięć, gwałtowny wzrost powyżej ok. 0,6 V

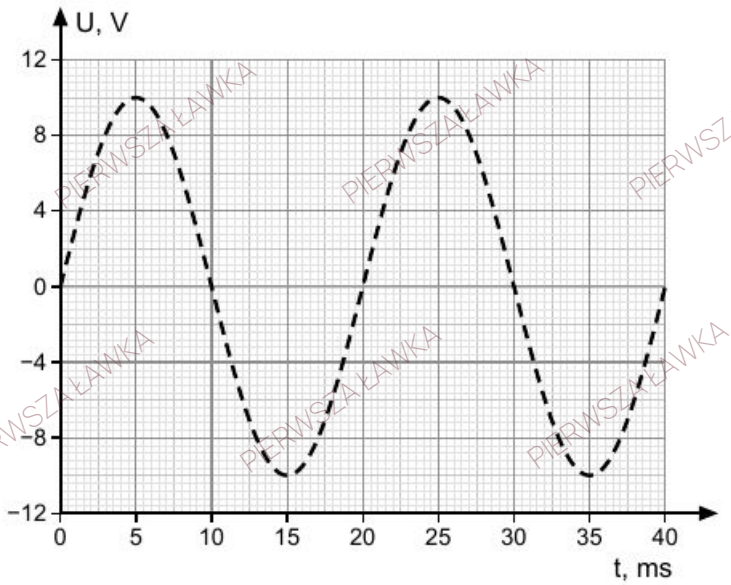
1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Zadanie 5. (0–2 pkt) ..... / 2

Źródło napięcia sinusoidalnego (wykres linią przerywaną; napięcie jest dodatnie, gdy wyższy potencjał ma górny zacisk źródła, oznaczony „+”) zasila opornik R przez idealną diodę (schemat). Na wykresie narysuj, jak zmienia się napięcie na oporniku R w czasie od 0 ms do 40 ms.

Miejsce na odpowiedź

Zadanie 6. (0–2 pkt) ..... / 2

Latarka ma 4 ogniwa połączone szeregowo, każde o SEM 1,5 V i oporze wewnętrznym 0,20 Ω. Żarówka ma opór 5,2 Ω. Oblicz natężenie prądu i napięcie na żarówce. Zapisz obliczenia.

Miejsce na rozwiązanie

Zadanie 7. (0–2 pkt) ..... / 2

Dwa oporniki o różnych oporach połączono równolegle i dołączono do źródła. Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

1. Napięcia na obu opornikach są jednakowe.	**P**	**F**
2. Przez opornik o większym oporze płynie prąd o większym natężeniu.	**P**	**F**

Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – zadania typu maturalnego

Polecenia i punktacja jak na maturze 2027 z fizyki

ZR

KARTA 3/8

Imię i nazwisko: Klasa: Data: Wynik: ..... / 16 pkt

Zadania typu maturalnego · 16 pkt

Zadanie 1. (0–1 pkt) ..... / 1

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Cztery jednakowe oporniki o oporze R połączono tak, że dwa połączone szeregowo tworzą jedną gałąź, a dwa pozostałe połączone szeregowo – drugą gałąź, równoległą do pierwszej. Opór zastępczy układu jest równy

A. $\frac{R}{4}$. B. $\frac{R}{2}$. C. R. D. $4R$.

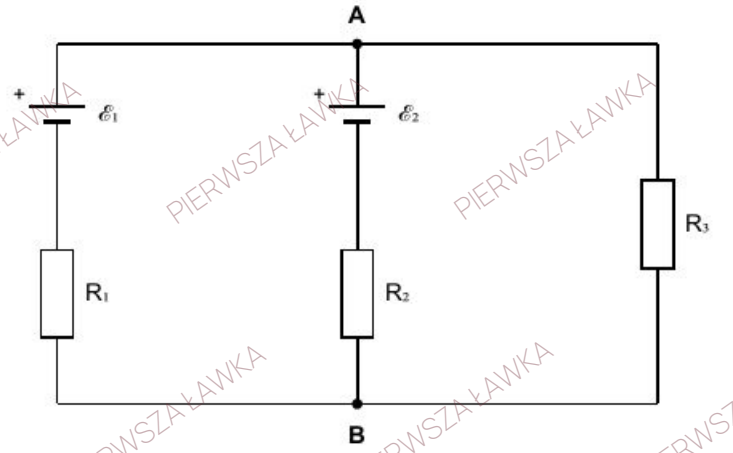
Zadanie 2. (0–1 pkt) ..... / 1

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1. W kierunku zaporowym opór diody jest bardzo duży.	P	F
2. Dioda LED świeci, gdy jest spolaryzowana w kierunku zaporowym.	P	F

Zadanie 3. (0–8 pkt)

W obwodzie (schemat) źródła mają SEM $\varepsilon_1 = 12$ V i $\varepsilon_2 = 6$ V, oporniki – opory $R_1 = 2\ \Omega$, $R_2 = 2\ \Omega$, $R_3 = 4\ \Omega$. Przyjmij, że opory wewnętrzne źródeł i opór przewodów są pomijalne.

Zadanie 3.1. (0–4 pkt) ..... / 4

Oblicz natężenie prądu płynącego przez opornik R_3. Zapisz obliczenia.

Miejsce na rozwiązanie

Zadanie 3.2. (0–1 pkt) ..... / 1

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.
Przez źródło o SEM ε_2 płynie prąd o natężeniu 0,6 A. W tym źródle prąd płynie

A. od bieguna „–” do „+”, więc źródło oddaje energię.

B. od bieguna „+” do „–”, więc źródło pobiera energię.

C. od bieguna „–” do „+”, więc źródło pobiera energię.

D. od bieguna „+” do „–”, więc źródło oddaje energię.

Zadanie 3.3. (0–3 pkt) ..... / 3

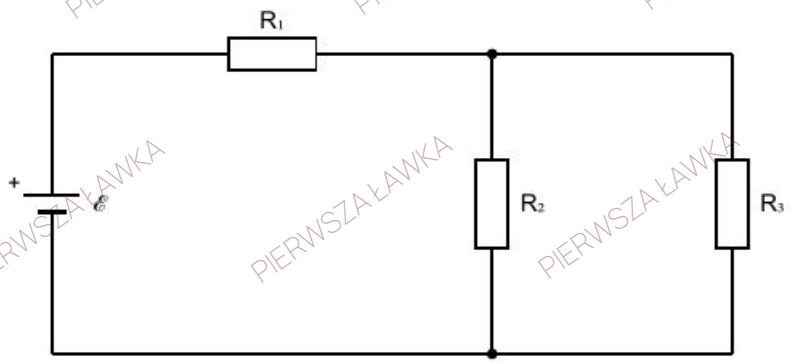
Przyjmij, że $R_1 = R_2 = R$ i $R_3 = 2R$. Wyznacz napięcie U_{AB} między węzłami A i B – w zależności tylko od ε_1 i ε_2. Zapisz odpowiednie równania i przekształcenia oraz podaj postać wzoru na U_{AB}.

Miejsce na rozwiązanie

Zadanie 4. (0–2 pkt) ..... / 2

Na schemacie dorysuj amperomierz mierzący natężenie prądu płynącego przez opornik R_2 oraz woltomierz mierzący napięcie na oporniku R_3. Użyj symboli: amperomierz – kółko z literą A, woltomierz – kółko z literą V.

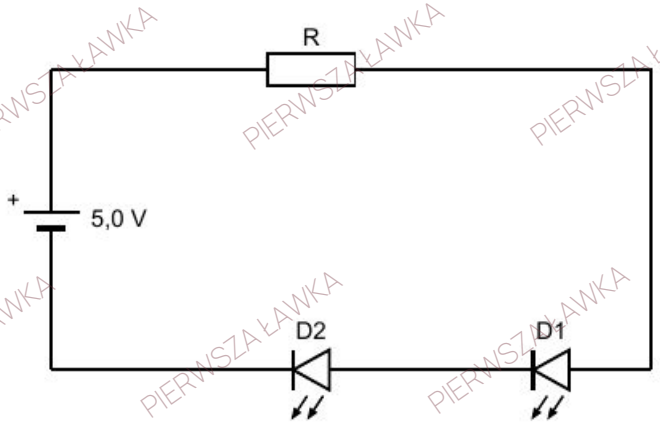
Miejsce na odpowiedź

Zadanie 5. (0–3 pkt) ..... / 3

Dwie jednakowe czerwone diody LED połączone szeregowo zasilane są z portu USB o napięciu 5,0 V przez opornik. Przy prądzie 20 mA napięcie na każdej diodzie jest równe 2,0 V. Oblicz opór opornika potrzebny, aby przez diody płynął taki prąd, oraz moc wydzielaną w oporniku. Zapisz obliczenia.

Miejsce na rozwiązanie

Zadanie 6. (0–1 pkt) ..... / 1

Opornik 10 Ω połączono szeregowo z układem dwóch równoległych oporników 30 Ω i 60 Ω. Uzupełnij zdanie. Wpisz właściwą liczbę w wykropkowanym miejscu, aby zdanie było prawdziwe.

Opór zastępczy całego układu jest równy _____ Ω.

Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – w praktyce: doświadczenie i materiał źródłowy

Pomiary, wykres, niepewność, tekst i dane

ZR

KARTA 4/8

Imię i nazwisko: Klasa: Data: Wynik: ..... / 15 pkt

Praca z materiałem źródłowym · 15 pkt

Zadanie 1. (0–7 pkt)

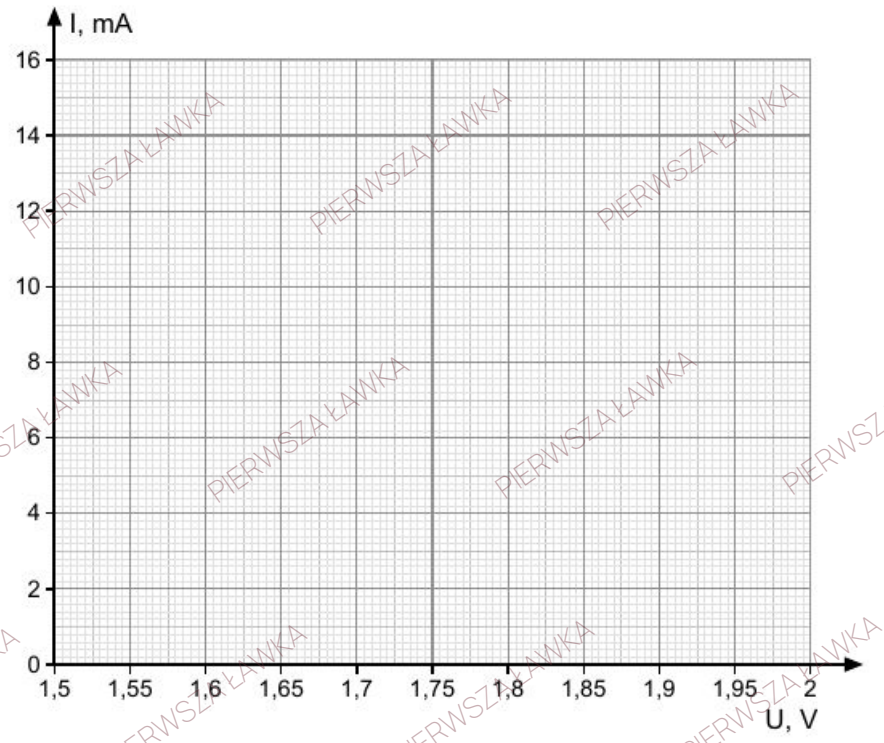
Uczniowie badali zależność natężenia prądu płynącego przez czerwoną diodę LED od napięcia na niej. Diodę połączyli szeregowo z opornikiem ochronnym i miliamperomierzem, a woltomierz dołączyli do zacisków diody. Napięcie zasilacza zwiększali stopniowo. Niepewność pomiaru napięcia wynosi 0,01 V, a natężenia – 0,2 mA. Wyniki zapisano w tabeli (dane modelowe).

U, V	1,60	1,70	1,75	1,80	1,85	1,90	1,95
I, mA	0,0	0,2	0,9	3,0	7,1	11,3	15,4

Zadanie 1.1. (0–2 pkt) ..... / 2

Na siatce zaznacz punkty pomiarowe i narysuj gładką krzywą – charakterystykę prądowo-napięciową diody.

Miejsce na odpowiedź

Zadanie 1.2. (0–2 pkt) ..... / 2

Oblicz opór diody przy napięciu 1,80 V i przy napięciu 1,95 V. Na tej podstawie rozstrzygnij, czy dioda spełnia prawo Ohma. Wyniki podaj z dokładnością do dwóch cyfr znaczących. Zapisz obliczenia.

Miejsce na rozwiązanie

Zadanie 2.2. (0–2 pkt) ..... / 2

Silnik pobiera z akumulatora moc 80 kW. Oblicz natężenie prądu płynącego z akumulatora i natężenie prądu płynącego przez jedno ogniwo. Pomiń opór wewnętrzny akumulatora. Wyniki podaj z dokładnością do dwóch cyfr znaczących. Zapisz obliczenia.

Miejsce na rozwiązanie

Zadanie 2.3. (0–1 pkt) ..... / 1

Oblicz energię zgromadzoną w akumulatorze (w kW·h) jako iloczyn liczby ogniw, napięcia ogniwa i jego ładunku znamionowego (w A·h). Porównaj wynik z energią podaną w tekście. Zapisz obliczenia.

Miejsce na rozwiązanie

Zadanie 3. (0–3 pkt) ..... / 3

Masz trzy ogniwa 1,5 V, dwa oporniki, diodę LED, trzy amperomierze, woltomierz i przewody. Zaplanuj trzy pokazy: (1) sprawdzenie I prawa Kirchhoffa, (2) sprawdzenie dodawania napięć ogniw połączonych szeregowo, (3) pokazanie, że dioda przewodzi prąd tylko w jednym kierunku (rola diody w prostowniku). Opisz, jak połączysz obwody i jaki wynik potwierdzi każde z tych praw lub zjawisk.

Miejsce na odpowiedź

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – kartkówka, sprawdzian i karty pracy z powtórką, fizyka, klasa 3 LO i technikum (zakres rozszerzony)

Podgląd pokazał 12 z 40 stron. Pełna wersja: 40 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – najważniejsze wiadomości – 4 zadania, 8 pkt
- Karta 2: Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – ćwiczenia podstawowe – 7 zadań, 17 pkt
- Karta 3: Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – zadania typu maturalnego – 6 zadań, 16 pkt
- Karta 4: Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – w praktyce: doświadczenie i materiał źródłowy – 3 zadania, 15 pkt
- Karta 5: Kartkówka: prawa Kirchhoffa, opór zastępczy i dioda – grupa A – 4 zadania, 7 pkt
- Karta 6: Kartkówka: prawa Kirchhoffa, opór zastępczy i dioda – grupa B – 4 zadania, 7 pkt
- Karta 7: Sprawdzian: Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – grupa A – 10 zadań, 20 pkt
- Karta 8: Sprawdzian: Obwody elektryczne: prawa Kirchhoffa i dioda – grupa B – 10 zadań, 20 pkt
Karta 1 przypomina teorię i pokazuje przykłady rozwiązane krok po kroku, dalej ćwicze

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/fizyka-liceum-klasa-3-dzial-12-obwody-prawa-kirchhoffa-dioda-zakres-rozszerzony